

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

4. De dote tradita ante nuptias, cui competant illius fructus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

nerum, cuiusque successorem, cum ei dissoluto matrimonio dotem reddere teneantur. Sicuti decidit leg. vna. §. videamus. Cod. de rei uxoria ad. libi. Equissimum nobis visum est & in ex stipulatis actione mulierem dotem suam precipuam accipere. Quod intelligendum est, cum filia emancipata est, nam si sub patris sit potestate, ipsi & patri simul actio competet. Vt late probat Anton. Gomez, lege 50. Tauri, numero 28.

2 Si vero gener dotem promissam non recepit nequit filia aduersus patrem eiusque successores pro soluenda dote actionem intentare, nisi prius generi haeredes ei actionem cesserint. Priorem partem probauit Diocletian. leg. 5. C. de dote promiss. libi. Si pro te pater marito tuo stipulanti promiserit dotem, non tibi, sed marito contra successores socii competit actio. Secundam statuit Paul. leg. si socii. 2. §. Luctus. ff. soluto matrimonio. Necessario habebit maritus aut exactam dotem, aut actiones ei praestare. Sic hanc questionem explicat alius relatus Fachineus lib. 8. controuer. c. 73.

§. III.

An viro debeantur redditus, & vsurae ob promissionem dotis non soluta?

- 1 Promissio causa dotis facta regulariter conditionalis est, hoc est a matrimonio contracto pendens.
- 2 A puncto matrimonij per verba de praesenti contracti dos debetur.
- 3 Obligatus est dotem promittens compensare marito quantum in sustentanda familia insumit interim dum non soluit.
- 4 Non solum ob sustentationis munus, sed etiam in poenam culpa dotis suo tempore non soluta poterit maritus interesse aliquid exigere.

1 Praemittit promissionem causa dotis factam regulariter conditionalem esse, hoc est a matrimonio contracto pendente, cum dos absque matrimonio esse non possit lege 3. Digestis de iure dotium. Vnde quousque matrimonium contractum sit per verba de praesenti dos non debetur.

Dixi regulariter, vt excluderem casum in quo pater dotat filiam in legitima. Nam esto matrimonium non sequatur legitima debita est. Non enim legitime imponi grauamen potest matrimonij contrahendi. Vt pluribus comprobat Anton. Gom. l. c. Tauri, n. 29.

2 At a puncto matrimonij per verba de praesenti contracti dos debetur, si a principio conuentum non fuit post aliquod tempus esse soluendam, quia tunc pactio standum est. Quod si eo tempore dos non soluat, & maritus onera matrimonij sustinet, agere ad interesse poterit dotis non soluta. Vt constat ex leg. in solam. §. vsuras. ff. soluto matrim. leg. cum post §. in domum. ff. de iure dotium. cap. salubriter. cap. conquisitus de vsuris. & aliis pluribus comprobat Gomez dicta leg. 50. num. 30. Mol. disp. 42. §. post primo. Rebell. lib. 5. quest. 10. num. 7. Etenim maritus se obligauit onera matrimonij sustinere pro dote tali tempore soluenda. Ergo quantum interest marito tali tempore dotem solutam non esse compensari debet. argum. licentibus. Cod. de actionib. empti.

3 Solum est difficultas, si dos promissa esset in pecunia, & maritus non esset illam negotiationi exposuit, neque ex illa aliquam rem fructiferam empturus, an eo casu promittens dotem compensationem aliquam praestare debeat? Ratio difficultatis est, quia nullum cessat interesse, ac proinde nullum ob non solutam pecuniam interesse percipi poterit, esset enim lucrum ob virtuale mutuum.

Ceterum dicendum est obligatum esse dotem promittentem compensare marito quantum in sustentanda familia insumit. Nam vt late probauimus tract. de matrim. disputat. 3. puncto... maritus cui est dos promissa, & non soluta ab alenda vxore deobligatur. Ergo si de facto familiam sustentat, compensationem illius petere poterit. Quapropter etiam non possit interesse recipere ob solutionem dotis dilata, recipit tamen illud ob munus sustentationis, quod absque obligatione praestaret. Sic tradit Molina disputatio 42. §. 5. quando dos. Rebell. 2. parte libro 5. questio 10. numero 14.

4 Quinto non solum ob hanc causam poterit maritus interesse aliquid exigere, sed etiam in poenam dotis sibi suo tempore non soluta, dummodo a principio de ea fuerit conuentum. Neque enim vlla intercedit iniustitia ex eo quod maritus cum vxore, vel illius patre dotem promittente conueniat, vt si termino praefixo non soluerit solucere conuenit moderatum aliquid lucrum. Licet namque est euiuslibet se ab iniuriis defendere, & poena apposta virgine debitorem, vt pactio nem exequatur. Quod a for-

iori licitum erit, si lege aut consuetudine aliqua id fuerit statutum. Sicuti late comprobat Rebell. d. quest. 10. num. 163 & seqq.

§. IV.

De dote tradita ante nuptias cui competant illius fructus?

- 1 Alij affirmant fructus marito competere. Alij sponso.
- 2 Conciliantur sententiae.
- 3 Sententia negans sponso ante nuptias fructus traditae dotis regulariter sustineri debet.

1 Quaestio procedit, cum dotem tradens non satis suam exprimit voluntatem. Nam illa expresse cessat quaestio, cum ipsi standum sit.

Doctores diuisi sunt, vt constat ex his quae tradit Tiraquel. libro 2. retractu ad finem, numero 63. Petrus Barboia ad legem si ante Dig. soluto matrim. Alij namque affirmant marito competere, eo quod res suo domino fructificat lege qui scit. 2. §. ad initium. ff. de vsura. At res dotales sunt mariti, cum ipsi tradunt, illamque dominum civile comparat. lege nisi. 9. ff. de iure dot. Alij sponso praedictos fructus concedunt in dotis augmentum. Vt indicat dict. lex si ante. ff. soluto matrim. & leg. dotis fructus. §. 1. ff. de iure dot. Non enim praesumendum est velle sponso dotis tradita fructus sponso absolute concedere cuius nuptiae forte non sequantur.

2 Haec tamen sententiae facile conciliari possunt. Vt prima sententia procedat cum sponso aliqua onera matrimonij contrahendi sustinet, in fauoremque sponsoe negotia disponit. Nam ob hanc causam merito praesumi potest dotem sibi esse traditam, vt illius fructibus similia onera compensaret. Secunda vero sententia procedit, cum nulla sustinet matrimonij onera, quia tunc nulla est causa ex qua praesumptio sua i possit fructus marito applicari, sed potius credendum est sponso cedere in dotis augmentum. Vt bene tradit Rebell. d. 9. 10. n. 34. & seq.

3 Regulariter autem secunda sententia negans sponso ante nuptias fructus traditae dotis sustineri debet. Tum quia raro sponso onera sustinet illa compensatione dicta. Tum quia communis est sententia quam refert, & sequitur Anton. Gomez. lege 50. Tauri, num. 37. Rebell. 9. 10. num. 2. & habetur leg. regia 26. tit. 11. par. 4. tria pro lucranda fructibus rei dotales requisita esse. Primum rem dotalem esse traditam. lege de diuisione. ff. soluto matrimonio. Secundum matrimonium per verba de praesenti esse contractum, quia ante illud non est dos. Tertio onera matrimonij sustinere. l. pro oneribus. Cod. de iure dot.

PUNCTVM X.

De confessione dotis receptae, quae tamen recepta non est.

§. I.

Confessio dotis praesumitur fieri spe futurae numerationis.

- 1 Confessio dotis recepta ante matrimonium contractum censenda est fieri spe futurae numerationis, ac proinde nullam inducit obligationem.
- 2 Praeponeitur obiecto, & soluitur.

1 Diximus disp. 2. p. 2. §. 8. huius tractatus, confessionem dotis receptae praestitae a marito ante matrimonium contractum censendam esse factam spe futurae numerationis, ac proinde nullam obligationem inducere. Id ipsum docuimus de confessione facta post matrimonium contractum. Vt late, & optime confirmat Andreas Facllin. lib. 8. controuer. cap. 80. Cuius fundamentum praecipuum sumitur ex leg. 3. Cod. de dote causa non numerata. vbi non solum marito, sed etiam haeredibus competit exceptionem opponere dotis non numeratae, quam ipse maritus confessus est accepisse. Si autem praesumeretur eam confessionem fieri animo donandi, & non spe futurae numerationis, neque marito concederetur oppositio dotis non numeratae, neque eius haeredibus. Quandoquidem donanti non permittitur oppositio rei donatae non numeratae, sed solum permittitur, vt durante matrimonio donatum reuocet, neque haeredibus ea oppositio concessa est cum donantis morte donatio finiat. iuxta leg. cum hic status. ff. de donat. inter. vir. & vxor.